

STICHTING RETOURSCHIP

VERSLAG OVER HET JAAR 2018

1. INLEIDING

Het jaar 2018 was het veertiende volle jaar van het actief bestaan van Stichting Retourschip. Dit verslag beschrijft de gebeurtenissen in dat jaar, en in het bijzonder de gesteunde doelen en het resultaat van het vermogensbeheer. Stichting Retourschip heeft wederom grotendeels aan zijn doelstellingen kunnen beantwoorden dankzij de inzet van het bestuur, maar ook door de medewerking van de door de Stichting gesteunde goede doelen organisaties. Het optimaal invullen van de doelstellingen van de Stichting en het evalueren van de behaalde resultaten is een blijvende activiteit. Het rendement van het belegd vermogen in 2018 bedroeg -3,4%. Desondanks dit slechte resultaat heeft het bestuur besloten om het donatiebudget te handhaven op ongeveer hetzelfde niveau van voorgaande jaren.

2. DOELSTELLINGEN

Bij oprichting zijn als doelstellingen gekozen het bevorderen en financieel steunen van goede doelen op verschillende gebieden waarbij het beschikbare budget globaal is verdeeld zoals aangegeven:

• Categorie 1: Zorg voor het Milieu	20%
• Categorie 2: Gezondheid en Medische Wetenschap	25%
• Categorie 3: Bestrijding van Honger en Armoede	25%
• Categorie 4: Cultuur, Kunsten en Archeologie	10%
• Categorie 5: Bescherming van Mensen en Burgerrechten	20%

Sommige door de stichting gesteunde projecten bestrijken meer dan één categorie, zoals bijvoorbeeld Gezondheid en Armoedebestrijding. In 2018 is totaal € 209.200 geschonken, hetgeen verder wordt beschreven in sectie 5.

3. BELEGGINGSBELEID EN RESULTATEN

Het vermogensbeheer werd in 2018 voor de stichting gevoerd door Van Lanschot Bank (Nederland). Uit het verslag van Van Lanschot Bank per 31 december 2018 blijkt dat het vermogen is afgenomen van € 4.482.761 ultimo 2017 naar €4.136.905 per eind 2018, een daling van ongeveer 7,7% na aftrek van donaties en kosten.

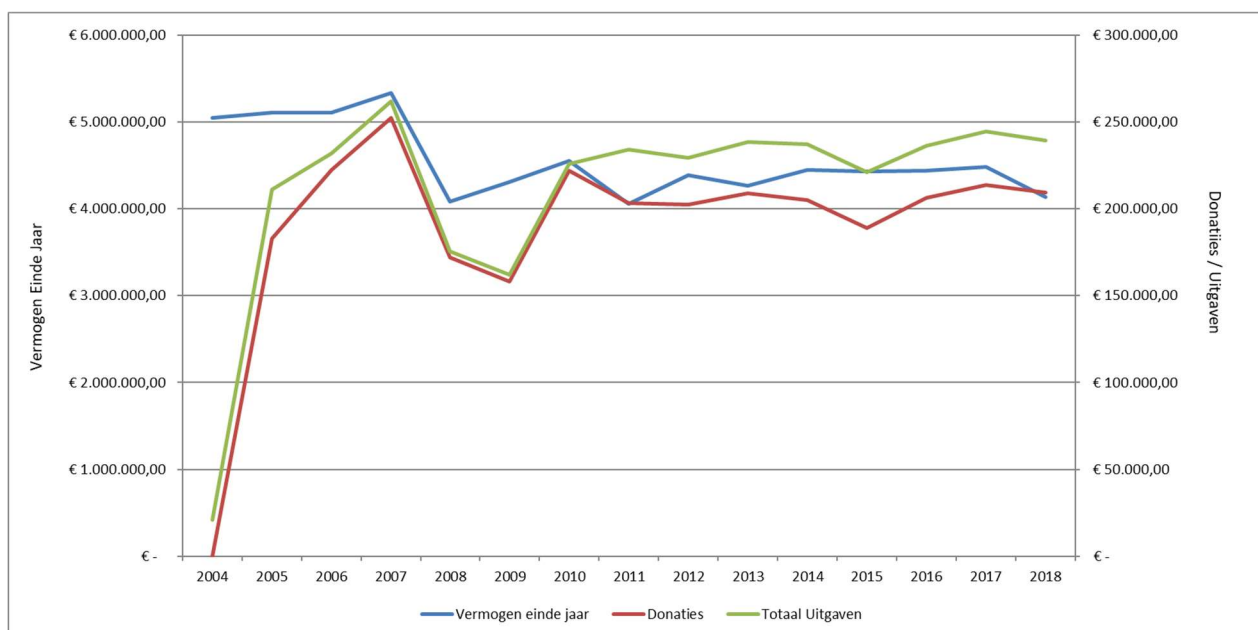
Bij het opzetten van het Asset Management Plan in 2004 werd een streefgetal gedefinieerd voor het beleggingsrendement van het vermogen van +7,9% op basis van een acceptabel neerwaarts risico, en rekening houdend met gemiddeld 3% inflatie om zo een waardevast uitkeringsbudget te kunnen handhaven. In de werkelijkheid blijkt het moeilijk om dit streefrendement te behalen. Hier tegenover staat wel dat de inflatie in de laatste jaren gemiddeld ver onder de 3% is gebleven.

In 2018 werden de verwachtingen voor de mondiale economie minder positief. Politieke issues zoals de handelsvete tussen de VS en China, de Brexit en de Italiaanse begroting waren daarvoor de aanleiding. Die voortgaande onzekerheid weegt ook door in 2019. In de categorie vastrentende waarden was het rendement +0,9%. Aandelen in de beleggingsportefeuille verloren 4,0% aan waarde. Het netto rendement van de portefeuille over 2018 kwam daarmee uit op -3,4%. De meeste verliezen kwamen in de laatste maanden van 2018. Per eind maart 2019 zijn deze verliezen alweer ruim gecompenseerd door positieve ontwikkelingen op de aandelenmarkt.

De volgende tabel toont de samenstelling van het vermogen per ultimo 2018. De categorie "Overige Beleggingen" wordt in de rapportage aangeduid als Restvermogen omdat het hier gaat om beleggingen die niet door de vermogensbeheerder zijn geadviseerd en daarom niet in de rendementsrapportage wordt meegenomen.

	Belegd Vermogen	Feitelijke Allocatie %	Geplande Allocatie %
Liquiditeiten	€ 34.202	0,8%	0
Vastrentende Waarden	€ 1.728.826	41,8%	33 - 63%
Geldmarkt	€ 90.841	2,2%	0 - 20%
Aandelen	€ 1.711.342	41,4%	32 - 62%
Overige beleggingen	€ 571.694	13,8%	0
Totaal	€ 4.136.905	100%	

Uitgaven in 2018 bedroegen € 199.200 aan schenkingen, en administratieve kosten van €30.152 (incl. Vermogensbeheerloon en bank/transactie kosten). De totale uitgaven van €239.352 komen hiermee uit op 5,8% van het vermogen eind 2018. Het bestuur heeft het donatiebudget in 2018 nauwlettend in het oog gehouden om te voorkomen dat te veel op het vermogen zou worden ingeteerd gezien het soms ongunstige beleggingsklimaat. Niettemin is het uitgavniveau in overeenstemming met de statutaire doelstelling van 5% van het vermogen.

Het verloop van het vermogen (linker schaal), en van donaties en totale uitgaven (rechter schaal) is te zien op de grafiek hierboven. In 2004 is de stichting opgezet, maar zijn nog geen donaties gedaan. Het vermogen liep de eerste jaren sneller op dan het totaal aan donaties en andere uitgaven, maar na 2007 keerde deze trend om. De statuten stellen dat het totaal aan kosten (incl. donaties) minstens 5% van het vermogen dient te zijn, maar ten tijde van de financiële crisis zou dit betekenen dat de stichting had moeten interen op het vermogen. Om dit te vermijden werden in 2008 en 2009 het donatiebudget

verlaagd; gezien de redelijk stabiele vermogenssituatie besloot het bestuur begin 2018 het budget weer op ongeveer €200.000 te stellen. De historische totale uitgaven als percentage van het vermogen waren als volgt:

- 2005 4.43%
- 2006 4.84%
- 2007 5.20%
- 2008 4.67%
- 2009 4.10%
- 2010 5.12%
- 2011 5.07%
- 2012 5.23%
- 2013 5,58%
- 2014 5,30%
- 2015 5.00%
- 2016 5.31%
- 2017 5.45%
- 2018 5.79%

In totaal heeft Stichting Retourschip €2.847.490 geschonken aan goede doelen sinds de oprichting in 2004.

4. FINANCIËEL EN ADMINISTRATIEF VERSLAG

Het bestuur van de Stichting is veranderd gedurende 2018. Oud-voorzitter en oprichter Willem Timmermans is uit het bestuur getreden om gezondheidsredenen. Maaïke Klijberg is in december 2018 toegetreden als bestuurslid. Hiermee bestaat het bestuur per eind 2018 uit:

• Jeroen Timmermans	Voorzitter
• Marcus Slingenberg	Penningmeester
• Saskia Blonk	Secretaris
• Silje Timmermans-Fundingsrud	Lid
• Maaïke Klijberg	Lid

Het bestuur kwam gedurende 2018 in vergadering bijeen op 19 januari, 1 juni en 9 november.

De jaarrekening 2018 is wederom opgemaakt door accountant C.J.N. Manders AA en deze jaarrekening is op aanvraag beschikbaar. De resultaten zijn hier in het kort weergegeven.

Verkorte Balans

ACTIVA	2018	2017
VasteActiva		
FinancieleVasteActiva	€ 3.621.787	€ 3.844.808
VlottendeActiva		
Vorderingen	0	€ 7.505
LiquideMiddelen	€ 45.864	€ 19.453
TotaalActiva	€ 3.667.651	€ 3.871.766
PASSIVA		
Stichtingsvermogen	€ 3.649.963	€ 3.795.457
KortlopendeSchulden	€ 17.688	€ 76.309
TotaalPassiva	€ 3.667.651	€ 3.871.766

4.2 Verkorte Staat van Baten en Lasten

	2018	2017
ALGEMENE KOSTEN	€ -30.152	€ -30.684
OPBRENGSTEN		
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activabehoren en van effecten	€ 134	€ 21.065
Rentebaten en soortgelijkeopbrengsten	€ 0	€ 3
Waardeveranderingen van Vorderingen die tot de vasteActiva behoren en van effecten	€ 40.724	€ 110.262
Financielebaten en lasten	€ 40.858	€ 131.330
EXPLOITATIERESULTAAT	€ 10.706	€ 100.646

5.0 GESTEUNDE DOELEN

5.1 Algemeen

Het bestuur heeft gedurende 2018 een aantal projecten uitgekozen die naar haar mening financiële steun verdienen. Daarbij was in eerste instantie het streven invulling te geven aan de overeengekomen categorieën genoemd onder 2., terwijl projecten werden gekozen die een duidelijke definitie hadden, waarvan de voortgang of mate van succes meetbaar zou zijn, en waar een duidelijke rapportage van kon worden verwacht.

Sinds de introductie van de stichting website in 2014 blijft aantal aanvragen stijgen. Aanvragen komen nu vaker binnen via de email dan per post. Het bestuur vindt dit een goede ontwikkeling in het algemeen, maar het betekent ook dat het bestuur soms voor moeilijke keuzes staat. Het is ook niet altijd mogelijk om alle ingediende aanvragen volledig te bespreken tijdens de bestuursvergaderingen. Het bestuur zoekt nog naar een meer efficiënte (en uiteraard ook zorgvuldige) manier om met alle aanvragen om te gaan.

Zoals in eerdere jaren, valt het grootste deel van de aanvragen binnen categorieën 2 (Gezondheid en Medische Wetenschap) en 3 (Bestrijding van Honger en Armoede). In de praktijk liggen deze categorieën dicht bij elkaar zo dat sommige doelen in beide categorieën geplaatst zouden kunnen worden. Het bestuur probeert bij het toekennen van donaties een balans te bereiken tussen nieuwe doelen en bekende doelen uit eerdere jaren.

De tabel onder geeft een overzicht van de in 2018 gesteunde doelen. Verdere informatie over deze doelen is te vinden in de hoofdstukken hierna. In de loop van 2018 zijn ook projecten opgevolgd die in eerdere jaren een donatie hebben ontvangen. Voor informatie over deze doelen wordt verwezen naar de jaarverslagen van de verleden jaren.

Gesteunde Doelen 2018

Doel	Projectnaam	Donatie Bedrag
Zorg voor het Milieu		
<i>Geen projecten</i>		
Gezondheid en Medische Wetenschap		
Stichting Voorschot	Aanschaf schrobzuigmachine	€ 4.000,00
Stichting Liliane Fonds	Steun aan kinderen met een handicap in Sierra Leone	€ 20.000,00
Stichting Blijvende Hulp voor Roemenië	Rolstoelplateaulift	€ 5.000,00
WISH	Wooninitiatief voor jongvolwassenen	€ 5.000,00

Zeldzame Ziekten Fonds	Doelgerichte therapie voor sarcomen	€ 5.000,00
Amsterdam City Swim	Onderzoek ALS	€ 3.000,00
Youth on the Move	Kwetsbare jongeren met epilepsie	€ 5.000,00
Rainbow Children's Village	Psychologische hulp voor jongeren	€ 7.500,00
Stichting Personal Service Dogs	Opleiding voor service hond	€ 7.500,00
Stichting Wielewaal	Logeerweekenden	€ 2.200,00
Stichting Medische Hulp aan Kees	Donatie t.b.v. medische behandeling	€ 5.000,00
Bestrijding van Honger en Armoede		
Stichting Trustfonds Hippische Alliantie Rotterdam	Werken als een Paard projecten	€ 10.000,00
Lideke Wery Foundation	Onderwijs kansarme jongere Sri Lanka	€ 5.000,00
Stichting Worae Care	Project Akuma – aanbouw leslokalen	€ 5.000,00
Casa Hogar	Educatiebudget	€ 5.000,00
Nationaal Ouderenfonds	Kerstactiviteiten	€ 5.000,00
Stichting Dusabikane	Land- en tuinbouwproject	€ 5.000,00
Stichting PANI	Aanschaf drie tuk-tuks en aanpassing voor zonne-energiesysteem	€ 10.000,00
Nationaal Fonds Kinderhulp	Actie pepernoot	€ 2.000,00
Cultuur, Kunsten en Archeologie		
Kunsthal Rotterdam	All you can art 3	€ 10.000,00

Museum Beelden aan Zee	Catalogus tentoonstelling A. Volten	€ 10.000,00
Redivivus	Aanschaf röntgen apparatuur voor onderzoek schilderijen	€ 10.000,00
Bescherming van Mensen en Burgerrechten		
Friendship International Bangladesh	Sponsoring school Bangladesh	€ 20.000,00
AMREF	Alternative rights of passage	€ 25.000,00
Stichting no Kidding	Project "HOME 2" vervolg	€ 8.000,00
Nexus	Organisatie van een congres	€ 10.000,00

5.1 Zorg voor het Milieu

In 2018 werden er geen aanvragen ontvangen en dus geen projecten gekozen in deze categorie.

5.2 Gezondheid en Medische Wetenschap

In 2018 werden 11 projecten gekozen.

5.2.1 Stichting Voorschot

“Villa Voorschot” is een woon-werkplek in Voorschoten voor 16 jonge mensen met autisme en een verstandelijke beperking. De ouders van de bewoners, verenigd in Stichting Voorschot, hebben in 2015 dit nieuwbouwproject kunnen realiseren in samenwerking met de Gemeente Voorschoten, woningbouwcorporatie de Sleutels, door crowdfunding, vele sponsors en ook donaties in natura. Ook de ouders zelf hebben hieraan bijgedragen.

De bewoners van Villa Voorschot krijgen 24-uurs begeleiding afgestemd op ieders persoonlijke behoefte, zodat zij veilig en met plezier hun hele leven in dit huis kunnen wonen en werken. Samenwerking met de wijk staat voorop: zij leveren een bijdrage aan de gemeenschap door het ophalen van glas en oud papier en het schoonmaken van de kantine van de naastgelegen voetbalclub. Ook verkopen zij taarten en produkten uit de moestuin.

De Stichting Voorschot heeft onze Stichting benaderd met een aanvraag voor steun om een praktisch probleem op te lossen. Het pand van Villa Voorschot is dermate groot dat de huidige twee schoonmaaksters de taak ternauwernood aankunnen. Het stofzuigen en dweilen van de lange gangen en gemeenschappelijke ruimtes neemt veel tijd in beslag, tijd die efficiënter en doelmatiger besteed kan worden. Dit zou verholpen kunnen worden door de aanschaf van een schrobzuigmachine.

Onze Stichting heeft een bedrag van €4.000 gedoneerd voor de aanschaf van zo'n machine.

Foto: Villa Voorschot (bron: jaarverslag 2016 Stichting Voorschot)

5.2.2 Stichting Liliane Fonds

Stichting Retourschip heeft in de loop van de jaren meerdere projecten van Liliane Fonds gesteund. Sinds 2015 steunen wij het project “Closing the Gap” en de vervolgprojecten hiervan. ‘Closing the Gap’ was een project in Sierra Leone om kinderen en jongeren met een handicap en hun families te voorzien van een basispakket voedsel en middelen voor hygiëne. Tijdens de uitbraak van ebola in Sierra Leone in 2014 werden kinderen en jongeren met een handicap op een bijzondere manier getroffen, meer nog dan mensen zonder beperking. Dit project is inmiddels afgerond maar Stichting Retourschip besloot begin 2018 om verdere projecten van Liliane Fonds in Sierra Leone te steunen met een donatie van €20.000.

Vóór de uitbraak van de epidemie werkte Sierra Leone aan hervorming van de infrastructuur, ontwikkeling van het bedrijfsleven en uitbreiding van de werkgelegenheid. De ebola epidemie legde het land echter geheel plat. Dus er is nog veel werk aan de winkel. En er is nog steeds veel nodig om de situatie voor kinderen en jongeren met een beperking in Sierra Leone structureel te verbeteren. Armoede is nog steeds de belangrijkste veroorzaker van handicaps. Armoede betekent ondervoeding, een ongezonde en onveilige leefomgeving en geen mogelijkheid om naar een dokter te gaan. Veel inwoners van Sierra Leone zijn bovendien laagopgeleid. Ze weten niet waardoor handicaps ontstaan. Hun onwetendheid voedt vooroordelen en angst. En die staan op hun beurt de ontwikkeling in de weg van mensen met een handicap. Daardoor blijven ze arm, ondervoed, en ongezond. Ze komen niet aan werk. Kinderen en jongeren zijn door hun kwetsbaarheid vaker slachtoffer van verkrachting en geweld.

Het Liliane Fonds helpt via partner organisaties met dit project verschillende lokale instellingen zodat zij mensen met een handicap extra konden ondersteunen. Per november 2018 werden meer dan 400 kinderen en jongeren met een handicap gesteund. Zo kregen bijvoorbeeld 65 kinderen medicijnen tegen epilepsie, werden alleen al in het derde kwartaal 29 nieuwe rolstoelen gekocht en 34 rolstoelen gerepareerd, 33 sets krukken gekocht en 27 paar gerepareerd. 48 kinderen ondergingen een vorm van operatie, 1 kind met albinisme kreeg zonnebrandcrème. Bij 10 scholen werden hellingbanen aangelegd. 366 kinderen en jongeren krijgen ondersteuning om naar school te kunnen, in de vorm van schoolgeld, uniformen en schoenen, lesboeken en schoolpullen, en extra lessen.

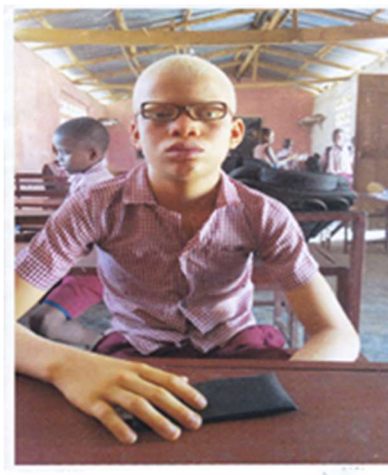

Foto: Ezekiel – een van de kinderen geholpen door Liliane Fonds in Sierra Leone (bron: Liliane Fonds)

5.2.3 Stichting Blijvende Hulp voor Roemenië

Stichting Blijvende Hulp voor Roemenië (SBHvR) ondersteund een revalidatiecentrum voor kinderen met meervoudige beperkingen in Tirgu Mures (Roemenië). Dit centrum is een voorbeeld voor de regio en uniek in haar soort in Roemenië. Niet alleen vanwege de aanwezigheid van gespecialiseerde medewerkers, een zeer goed contact met de gynaecologische afdeling van het plaatselijke ziekenhuis, maar zeker ook door de aanwezigheid van een modern hydro-therapeutisch bad. Het centrum heeft vanaf de oprichting van de stichting ook een humanitaire functie en taak. Daarnaast onderscheidt het zich vanwege haar zelfstandigheid. Het is een volledig private instelling, niet gehinderd door enige inmenging van overheden.

Doordat de gemeente SBHvR met de bouw van het centrum een te beperkte ruimte heeft toegewezen en om toch rolstoel toegankelijk te zijn, zijn de rolstoelbanen te stijl geworden. Het omhoogduwen van rolstoelen is een lichamelijk zware belasting voor de medewerkers. Om dit probleem op te lossen zou een rolstoelplateaulift een ideaal hulpmiddel zijn.

Stichting Retourschip heeft een donatie van €5.000 gedaan aan SBHvR ten behoeve van de aanleg van een rolstoelplateaulift.

Foto: De rolstoelplateaulift in aanleg (bron: SBHvR)

5.2.4 WISH

In 2016 is Vereniging Woon Initiatief Samen Happy (WISH) opgericht in Oerle door een aantal ouders, die allen hetzelfde denken over de toekomst van hun verstandelijk beperkte kind. In het verleden zijn ze allemaal tegen overeenkomstige problemen aangelopen in de zoektocht naar geschikte woonruimte voor hun kind. Ze kwamen de volgende problemen tegen:

- Beschikbare woonruimte is vaak ver weg van de sociale leefomgeving van hun kind;
- Op de samenstelling van de groep kan geen invloed worden uitgeoefend;

- De zorginstellingen kijken meer naar het invullen van de woongroep dan naar de individuele kenmerken van de kinderen;
- De grote wachtlijsten voor zelfstandig wonen binnen de zorginstellingen;
- De ouders willen zelf de teamsamenstelling meebepalen;
- De ouders willen ook in de toekomst betrokken blijven en inspraak houden in de zorg.

De vereniging is opgericht met als concreet doel een nieuw woon initiatief voor jongvolwassenen met verstandelijke beperking te realiseren. In mei 2017 is een start gemaakt met de bouw van het nieuwe wooncomplex en deze is eind 2018 opgeleverd.

WISH heeft onze Stichting benaderd met een aanvraag om een donatie ten behoeve van inrichting van de gemeenschappelijke ruimtes. De gemeenschappelijke ruimtes in woon initiatief WISH zijn van groot belang bij het aanleren van dagelijkse handelingen, zoals koken, wassen en het opdoen van sociale contacten. Stichting Retourschip heeft een bedrag van €5.000 gedaan

Foto: Bewoners WISH Oerle (bron: www.wish-oerle.nl.)

5.2.5 Zeldzame Ziekte Fonds

In 2008 gaf Stichting Retourschip de eerste financiële bijdrage aan Stichting Zeldzame Ziekten Fonds (ZZF) voor onderzoek naar preventie en behandeling van zeldzame ziekten, d.w.z. ziekten die bij minder dan 1 op de 2000 mensen voorkomen, die grotendeels erfelijk bepaald zijn, en daarom in de helft van de gevallen bij kinderen worden geconstateerd. Vaak zijn dit chronische aandoeningen die invaliderend en zelfs dodelijk kunnen zijn.

Sarcomen zijn kwaadaardige tumoren uitgaande van bot, bind- of steunweefsel. Het gaat om zeer zeldzame tumoren, waarbij een deel van de patiënten al bij diagnose niet meer te genezen is en uiteindelijk ongeveer de helft van de patiënten te maken krijgt met uitzaaiingen.

Binnen het onderzoeksproject 'Doelgerichte therapie voor sarcomen', dat onder leiding van Dr. L (Ingrid) Desar binnen het Radboud Sarcomen Expertise Centrum wordt uitgevoerd, doet een onderzoeksteam onderzoek naar de aanwezigheid van aangrijpingspunten voor doelgerichte therapie in sarcomen en gaat deze behandeling(en) uittesten in het lab.

Tot nu toe zijn patiënten waarbij de diagnose 'Sarcomen' is gesteld ten dode opgeschreven; de ziekte is ongeneeslijk. Kinderen en jongvolwassenen met sarcomen hebben veel chronische pijn en operaties zijn slechts tijdelijke lapmiddelen. De totale kosten voor het onderzoeksproject 'Doelgerichte therapie voor sarcomen' bedragen € 158.000,-. Het onderzoek is in september 2018 van start gegaan.

Stichting Retourschip heeft in 2017 een donatie van €10.000 gemaakt aan het ZZF ten goede van het project "Bijsturing van enzymen naar genezing van Huntington!". Helaas kon dit project niet doorgaan en heeft het bestuur ingestemd met het gebruik van deze donatie voor het project 'Doelgerichte therapie voor sarcomen'. Het bedrag is in 2018 aangevuld met €5.000 voor een totale bijdrage van €15.000

5.2.6 *Amsterdam City Swim*

Motor Neuron Disease (MND) is de verzamelnaam voor spierziekten die de zenuwcellen aantasten. Deze zenuwcellen sturen de spieren aan, maar sterven langzamerhand af. Amyotrofische Laterale Sclerose (ALS), Progressieve Spinale Musculaire Atrofie (PSMA) en Primaire Laterale Sclerose (PLS) zijn spierziekten die onder MND vallen. Hoewel MND de verzamelnaam voor deze ziektebeelden is, wordt ALS het meeste gebruikt in de volksmond.

ALS is een dodelijke zenuw- spierziekte en komt in Nederland bij 1500 personen voor. Jaarlijks komen er helaas 500 patiënten bij en overlijden er 500 personen aan de gevolgen van deze ziekte. De oorzaak van ALS is onbekend en een geneesmiddel is niet voorhanden. Hoop op een toekomst – met een gemiddelde levensverwachting van 3 tot 5 jaar na diagnose – is er voor deze 1500 patiënten nog niet. Stichting ALS Nederland werft fondsen voor onderzoek naar de oorzaak van ALS en heeft een duidelijke focus op de kwaliteit van leven en zorg van de ALS-patiënt. Er is immers nog veel wetenschappelijk onderzoek nodig om een oorzaak en vervolgens een behandeling te kunnen vinden voor deze genadeloze ziekte.

De Amsterdam City Swim wordt jaarlijks georganiseerd om geld in te zamelen voor wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaak van ALS. Jeroen Timmermans, bestuurslid van Stichting Retourschip zou meezwemmen en is gesponsord door de Stichting met een bedrag van €3.000.

Helaas is het zwemevenement op het laatste moment afgelast vanwege problemen met de waterkwaliteit. De donatie is nog wel ten goede gegaan van Stichting ALS Nederland.

5.2.7 *Youth on the Move*

In Kenia is de kans om epilepsie te krijgen drie keer groter dan in Nederland. Echter gebruiken meer dan 700.000 Kenianen met epilepsie geen medicatie (70%), aangezien het vaak verward wordt met hekserij, bezetenheid en een straf van God. Dit belemmert hen om volwaardig in de samenleving deel te nemen en worden zij vaak geweigerd op school, werk, in de kerk en bij andere sociale activiteiten. Daardoor is het nog lastiger om voor hun rechten op te komen en om geweld, onveilige seks en ongewenste zwangerschappen te vermijden.

Keniaanse jongeren met epilepsie hebben Youth on the Move gestart in 2007 met als doel om kansen te creëren voor hun toekomst. Youth on the Move biedt voorlichting over epilepsie en persoonlijke coaching. Daarnaast verbindt Youth on the Move de jongeren met onderzoekers, beleidsmakers en

zorgverleners. Gezamenlijk streven zij voor de beste methodiek om hun aanvallen te beheersen en om kansen te realiseren om actief deel te nemen in de maatschappij.

Stichting Retourschip heeft in 2017 een donatie van €5.000 gemaakt ten goede van de geplande programma's van Youth on the Move in Kenia. In 2018 is een gelijk bedrag gedoneerd.

Foto: Jongeren imiteren een situatie waarin een moeder niet weet wat te doen met haar dochter tijdens een epileptische aanval (bron: aanvraag Youth on the Move.)

5.2.8 *Rainbow Childrens Village*

Het Rainbow Childrens Village is een opvang voor kinderen in Johannesburg, Zuid Afrika. Veel van deze kinderen hebben moeilijke situaties meegemaakt waardoor ze niet meer bij hun ouders kunnen wonen. Het Rainbow Childrens Village probeert deze kinderen een veilig en gezellig toekomen te bezorgen. Als onderdeel hiervan is een programma begonnen om de kinderen psychologische hulp aan te bieden. Dit wordt gedaan in samenwerking met de lokale organisatie Childline.

Het tehuis draait voor het grootste deel op giften, financiële en giften in natura (vooral levensmiddelen). Omdat de economische en politieke situatie in Zuid-Afrika slecht is, is het lastig is om lokaal funding te vinden voor alle dagelijkse kosten. De huismoeders werken alle belangeloos in het tehuis en houden het draaiend.

Stichting Retourschip heeft in 2014 voor het eerst Rainbow gesteund. In 2018 heeft onze Stichting een bedrag van €7.500 gedoneerd. Dit budget zal worden besteed aan, onder andere:

- Training voor de huismoeders: Deze training is erop gericht om de huismoeders kennis te laten opdoen over de ontwikkeling van kinderen, de rechten van kinderen, kindermishandeling, HIV/AIDS, het omgaan met getraumatiseerde kinderen, positief opvoeden (straffen), omgaan met verdriet en verlies bij kinderen.
- Individual Development Plans (IDPs): In het IDP programma zal de huismoeders worden geleerd hoe en welke relevante informatie te vergaren, zodat voor de kinderen een dossier kan

worden opgebouwd dat kan worden meegegeven op het moment dat zij het kindertehuis verlaten. Een specialist van Childline zal de huismoeders begeleiden en opleiden.

- Individuele counseling gesprekken: De kinderen gaan naar de social worker voor play therapy waarin hun issues zoals omgaan en verwerken van emoties aan bod komen.
- Holiday programme: Op 4 en 9 april 2018 hebben 7 kinderen deelgenomen aan het 'Holiday Programme'. Het doel van de sessies was om kinderen mentaal sterker te maken en is heel positief ervaren.
- Work Skills Workshop: Op 6 april 2018 hebben de oudere kinderen een presentatie bijgewoond van Harambee over het zoeken naar en het vinden van werk. Harambee is een grote non-profit organisatie op het gebied van (un)employment. Er is gesproken over werkstages, het opstellen van een CV, er zijn tips gegeven over het voeren van een sollicitatiegesprek. De kinderen hebben formulieren ingevuld en zullen in de database van Harambee worden opgenomen.

Foto: de leeshoek bij Rainbow Childrens Village (bron: Rainbow Childrens Village)

5.2.9 Stichting Personal Service Dogs

Stichting Personal Service Dogs zet zich in om hulphonden te trainen en beschikbaar te maken voor kinderen. Een hulphond geeft kinderen weer grip op het dagelijks bestaan, vergroot hun zelfredzaamheid en verbetert de kwaliteit van hun leven, zowel praktisch als emotioneel. Personal Service Dogs leidt honden op voor:

- kinderen met een motorische functiebeperking
- kinderen die geen geluiden kunnen horen

De hond krijgt een algemene basistraining en vervolgens een maatwerk training zodat de hond ingezet kan worden voor de specifieke behoeften en vragen van het kind. Uit onderzoek blijkt dat kinderen met een service dog zich veiliger voelen, meer sociale contacten hebben en zowel fysiek als mentaal gezonder zijn dan lotgenootjes zonder zo'n hond. Stichting Personal Service Dogs is het project 'Zo blij als een kind' gestart om nieuwe hulphonden op te leiden om kinderen, die nu nog op de wachtlijst staan, ook aan zo'n maatje te helpen.

Stichting Retourschip heeft in 2018 een bedrag van €7.500,00 gedoneerd aan het project 'Zo blij als een kind'.

Foto: Hond in opleiding (bron: www.servicedogs.nl)

5.2.10 *Stichting Wielewaal*

Vanwege bezuinigingen en wijzigingen in financieringsstromen zijn er in de afgelopen jaren diverse logeerhuizen voor kinderen en jongeren met een beperking gesloten. Stichting Wielewaal is door ouders gevraagd om hierop in te spelen. Wielewaal organiseert derhalve logeerweekenden en kindertemaweken voor kinderen met een ernstige beperking. Het doel van Wielewaal is het kunnen bieden van leuke activiteiten die vanwege de beperking van de deelnemers op alle fronten al meer kosten heeft.

Stichting Retourschip had in 2017 een donatie van €2.000 gemaakt aan Stichting Wielewaal en in 2018 is nog een donatie van €2.200 gemaakt. Deze donatie gaat ten behoeve van meerkosten van de logeerweekenden voor twintig jongeren te dekken.

Foto: Logeerweekend (bron: Stichting Wielewaal)

5.2.11 Stichting Medische Hulp aan Kees

Kees Dam, een collega van een van onze bestuursleden, heeft het diagnose Waldenström gekregen in 2016. Dit is een ongeneselijke vorm van kanker die zich langzaam ontwikkelt. Om medische hulp aan Kees mogelijk te maken, is er een stichting opgericht. De behandeling die Kees zou moeten ondergaan is CAR T-celtherapie

CAR T-celtherapie is een type behandeling waarbij de T-cellen van een patiënt (een soort immuun cel) in het laboratorium worden veranderd, zodat ze zich binden aan kankercellen en deze doden. Bloed vanuit een ader in de arm van de patiënt stroomt door een buis naar een aferesemachine, die de witte bloedcellen, inclusief de T-cellen, verwijdert en de rest van het bloed terug naar de patiënt stuurt. Vervolgens wordt het gen voor een speciale receptor, een chimere antigeenreceptor (CAR) genoemd, in de T-cellen in het laboratorium ingevoegd. Miljoenen van de CAR-T cellen worden in het laboratorium gekweekt en vervolgens aan de patiënt toegediend via een infuus. De CAR T-cellen kunnen binden aan een antigeen op kankercellen en ze doden.

Stichting Retourschip heeft €5.000 gedoneerd ten behoeve van deze medische behandeling. De behandeling is in de herfst van 2018 uitgevoerd.

5.3 Bestrijding van Honger en Armoede

In 2018 werden 8 projecten gekozen in deze categorie.

5.3.1 *Stichting Trustfonds Hippische Alliantie*

Met hun vakantieprogramma “Werken als een Paard” probeert deze organisatie jeugd uit Rotterdam te inspireren door ze een introductie te geven aan de paardensport. Het programma geeft schoolkinderen die in de schoolvakanties (financieel) niet in staat zijn om op vakantie te gaan, de gelegenheid mee te doen aan een leuke en educatieve activiteit tijdens de zomervakanties.

Stichting Retourschip besloot een ‘pilot’ programma tijdens de lentevakantie van 2013 te steunen en in ieder jaar sinds dien is weer gedoneerd om dit vakantieprogramma verder te ontwikkelen. In 2018 is het programma verder uitgebreid om de Werken als een Paard projecten voor een grotere groep kinderen aan te bieden. Dit is gedaan door middel van twee bestaande initiatieven:

- Werken als een Paard, Na School. Doelgroep van dit intensieve project zijn kinderen (basisschool groep 7) uit achterstandswijken die na de basisschool veelal zullen doorstromen naar het VMBO. In schooljaar 2017/2018 volgen twee groepen kinderen elke maandagmiddag respectievelijk dinsdagmiddag gedurende 38 weken lang na school een programma waarmee ze kennis maken met organisaties, beroepen en bedrijven die nieuw voor hen zijn. In het schooljaar 2018/2019 is dit project aangeboden aan een derde en een vierde school.
- Werken als een Paard, Vakantieschool. Dit eerste Werken als een Paard project, waarvan de pilot destijds door Stichting Retourschip mogelijk is gemaakt, is na een aantal jaren meer volwassen geworden. In 2017 is de Vakantieschool voor het eerst georganiseerd voor vier doelgroepen: (1) kinderen uit achterstandswijken die tijdens de vakanties hun wijk niet uitkomen, (2) kinderen die veelal met hun moeder in crisisopvang zitten of ambulante jeugdzorg krijgen en in de vakanties geen leuke activiteiten kunnen ondernemen, (3) kinderen met autisme en/of gedragsproblemen voor wie contact met paarden heel bijzonder is en (4) kinderen met kanker en kinderen die de afgelopen vijf jaar tegen kanker behandeld zijn. De activiteiten voor deze laatste doelgroep zijn ontwikkeld in samenwerking met de Vereniging Ouders Kinderen en Kanker (VOKK). De kinderen uit alle doelgroepen komen één hele dag naar het manegeterrein in Rotterdam en krijgen daar een leuk en leerzaam programma aangeboden, waarin ze zelf ook flink actief moeten zijn. Rode draad van het programma is: als je werkt als een paard, kun je veel bereiken (óók als je een beperking hebt). In 2017 is de Werken als een Paard Vakantieschool gedurende vijf dagen van de zomervakantie aangeboden. Dit is in de zomer van 2018 uitgebreid naar zeven dagen.

Stichting Retourschip besloot om in 2018 weer €10.000 te doneren ten behoeve van deze initiatieven.

Foto: Na school programma 'Werken als een paard' (bron: Stichting Trustfonds Hippische Alliantie)

5.3.2 *Lideke Wery Foundation*

De Lideke Wery Foundation is opgericht ter nagedachtenis aan Lideke Wery die in 2004 omkwam bij de tsunami in Thailand. De Lideke Wery Foundation heeft in maart 2006 het Lideke Wery Educational Institute (LWEI) opgericht in Sri Lanka. Het LWEI heeft als doel om hoogwaardig onderwijs te bieden aan Sri Lankaanse jongeren en zet hiervoor moderne lesmethoden en gekwalificeerde leraren in. Daarnaast stimuleert het jongeren om zichzelf te ontwikkelen door middel van commissies en werkt het aan onderling respect tussen de school en de omgeving.

Het LWEI staat in Induruwa, aan de zuidwest kust van Sri Lanka. Het instituut biedt verschillende cursussen Engels en IT-vaardigheden aan in aanvulling op het reguliere Sri Lankaanse onderwijs. Studenten zijn tussen de 16 en 25 jaar oud en kunnen in cursussen van 3,5 maand hun kansen op toelating tot de universiteit en/of een baan vergroten. De school is kleinschalig: er werken 7 personeelsleden en elk jaar behalen 200 tot 300 leerlingen een certificaat op één of meerdere niveaus.

Stichting Retourschip heeft in 2018 €5.000 gedoneerd aan het LWEI ten behoeve van onderwijs aan kansarme jongeren.

Foto: Klas in het Lideke Wery Educational Institute (bron: www.lidekeweryfoundation.nl)

5.3.3 Stichting Worae Care

Stichting Worae Care is opgericht naar aanleiding van een initiatief van Peter Worae en enkele medewerkers van VU medisch centrum te Amsterdam. Het aanvankelijke doel van Worae Care is het transport van goederen die door VUMC zijn gedoneerd t.b.v. scholen en ziekenhuizen in Ghana.

In het dorp Akuma (gelegen bij de stad Nkoranza in de provincie Borong Ahafo in Ghana) is een Christelijke lagere school en een Kindergarten. Op de school zitten 270 kinderen en op Kindergarten zitten 60 kinderen. In totaal werken er 18 mensen (docenten, begeleiders en schoolstaf) en 20 vrijwilligers (vaak zijn dit de ouders). Op de basisschool leert men lezen, schrijven, geschiedenis, zingen, cultuur, sporten. Het zijn de enige kindergarten en basisschool in de omgeving. Stichting Worae Care wil bijdragen aan de gezondheid van de kinderen door de schoolgebouwen op te knappen en in te richten.

Stichting Retourschip heeft in 2015 een donatie gemaakt ten behoeve van renovatie van de schoolgebouwen. In 2018 is een donatie van €5.000 gemaakt om de inrichting van twee computer leslokalen mogelijk te maken. Deze lokalen zijn in mei 2018 feestelijke geopend in aanwezigheid van de koning van Akuma.

Foto: Eerste kennismaking met een computer (bron: Worae Care Foundation)

5.3.4 Kindertehuis Casa Hogar

CasaHogar is een kindertehuis in Cuernavaca, Mexico, waar zo'n 30-50 kinderen worden verzorgd die of geen ouders meer hebben, of voor wie de ouders niet langer kunnen zorgen, meestal door armoede. De kinderen, in leeftijden tussen 2 en 19 jaar, worden gehuisvest, gevoed en krijgen scholing. Het echtpaar Anneke en Aad de Monchy die in Mexico wonen hebben zich het lot van deze kinderen aangetrokken, en Anneke geeft teken en handarbeidles aan de kinderen, terwijl Aad zich ontfermt over onderhoud van de behuizing. Om vooral de oudere kinderen een betere kans te geven in de maatschappij is besloten ze Engelse les te geven waarvoor twee leraren zijn aangetrokken. De Stichting steunt Casa Hogar al meerdere jaren.

Naar vermeld maken de kinderen goede vooruitgang dankzij de inspanning van de leraren waardoor niet alleen hun kennis van de Engelse taal verbetert, maar ook anderszins de schoolresultaten verbeteren. Dit is het gevolg van goede begeleiding bij het huiswerk, en een "remedial teaching" programma. In 2018 werd nogmaals een donatie van €5,000 gegeven bestemd voor het educatiebudget.

Foto: Creative Art Class at Casa Hogar (bron: Casa Hogar)

5.3.5 Nationaal Ouderenfonds

In 2018 heeft Stichting Retourschip weer een donatie van €5000 gemaakt aan het Nationale Ouderenfonds (NOF) ten goede van Kerstvieringen voor ouderen.

Stichting Nationaal Ouderenfonds zet zich in voor het voorkomen en bestrijden van eenzaamheid. Voor veel mensen is het vanzelfsprekend om de kerstdagen door te brengen met familie en vrienden. Voor ouderen is dit lang niet altijd zo. Tijdens de feestdagen is het gevoel van eenzaamheid extra confronterend. Door afnemende mobiliteit en een kleiner wordend sociaal netwerk hebben zij een steeds groter risico om de kerstdagen (en de dagen erna) alleen door te brengen. Door kerstdiners voor ouderen te organiseren, bevordert NOF het maken van nieuwe sociale contacten. De doelgroep bestaat uit ouderen (65-plus) die minder dan twee keer per maand bezoek krijgen en de kerstdagen alleen doorbrengen.

In 2018 organiseert het Nationaal Ouderenfonds in samenwerking met Van der Valk voor de zestiende keer kerstdiners voor ouderen. In 2003 is NOF begonnen met het organiseren van kerstdiners in 11 Van der Valk Restaurants. In 2017 namen 59 restaurants deel. Totaal waren bijna 4.800 ouderen te gast.

Foto: NOF Kerstdiner (bron: NOF)

5.3.6 Stichting Dusabikane

Stichting Dusabikane, wat 'solidariteit' betekent in de Burundese taal, bestaat uit een groep actieve Burundese die in Nederland wonen. Stichting Dusabikane werkt als intermediaire om fondsen te werven voor duurzame, kleinschalige projecten in Burundi.

In 2015 heeft Stichting Retourschip een donatie van € 5.000 gemaakt voor een project om beroepsopleiding te organiseren voor 20 jongeren, voornamelijk jongeren die tijdens de burgeroorlog zijn geboren en opgegroeid. Deze jongeren verkeren vaak in zeer moeilijke levensomstandigheden. Dit project was eind 2015 afgerond. Een groep van 20 jongeren uit vier dorpen hebben een vakopleiding gekregen als loodgieter, secretaresse, automonteur of elektricien. Om een volgende stap te kunnen doen is het noodzakelijk dat deze jongeren, en de toekomstige geslaagden, over een geschikte ruimte beschikken waar in zij hun producten kunnen maken, bewaren en verkopen. Daarnaast heeft Dusabikane behoefte aan een eigen lesruimte, zodat zij niet afhankelijk zijn van huur. In 2016 heeft Stichting Retourschip een tweede donatie van €5,000 gemaakt om de bouw van een "hangaar" (grote overdekte werkplaats) mogelijk te maken.

In 2017 werd Stichting Retourschip benaderd om ook de laatste fase van dit project te steunen, namelijk, het inrichten van de werkplaatsen in de hangaar. Stichting Retourschip heeft hiervoor een donatie van €5,000 gemaakt.

In 2018 heeft Stichting Dusabikane ons benaderd met een aanvraag voor een nieuw project in Burundi gericht op het versterken van de sociale en economische capaciteiten van kwetsbare vrouwen. Dit project zet actief in op training en ontwikkeling van 250 vrouwen en meisjes op de volgende gebieden: landbouw, techniek, organiseren, sociaal en economisch. Dit wordt gezien als een van de beste manieren om toegang te krijgen tot inkomsten en de doelgroep uit extreem armoede te halen. Deze vrouwen kunnen ook gebruik maken van de Hangar/werkplaats als opslagruimte op het moment dat zij hun producten kunnen verkopen.

Foto: Landbouw als onderdeel van het vrouwenproject (bron: website Dusabikane)

5.3.7 Stichting PANI

Deze stichting heeft als doel om de inwoners van de provincie Rangpur in Bangladesh langdurig uit armoede te helpen. Zelfredzaamheid is daarbij het hoogste doel. Een specifiek project is de oprichting van een ambachtsschool in het dorp Rajarhat om kansarmen een technisch vak te leren waarmee ze in hun onderhoud kunnen voorzien. Hun kinderen krijgen basisonderwijs. In 2013 heeft Stichting Retourschip een donatie van €10.000 gemaakt ten behoeve van de bouwkosten van de ambachtsschool. Dit geld is gebruikt voor de bouw van vier klaslokalen en de afwerking van het gebouw. In oktober 2014 is de ambachtsschool geopend. De doelstelling van Stichting Pani is dat de Ambachtsschool volledig self-supporting wordt in 2018/2019.

In 2018 heeft Stichting Pani een aanvraag ingediend voor een donatie ten behoeve van aanschaf van drie elektrische TukTuks en aanleg van een zonne-energiesysteem om deze voertuigen op een duurzame manier te kunnen laden. Op den duur is het de bedoeling om inkomsten te genereren door het oplaadstation ook beschikbaar te stellen voor anderen.

Foto: De TukTuk is de meest gebruikte vorm van vervoer in de regio (bron: PANI)

Stichting Retourschip een donatie van €10.000 gemaakt aan dit project.

5.3.8 Nationaal Fonds Kinderhulp

Met Actie Pepernoot zorgt Nationaal Fonds Kinderhulp (NFK) ervoor dat kinderen die in Nederland in armoede opgroeien tóch een cadeautje krijgen op pakjesavond, want voor ruim 300.000 kinderen is dit helemaal niet zo vanzelfsprekend.

Voor Actie Pepernoot heeft Stichting Retourschip €2.000 gedoneerd. Van dit bedrag heeft Kinderhulp 100 kinderen een magische pakjesavond gegeven; voor elk kind een cadeaubon van BOL.com t.w.v. €20. Middels vele andere donaties, het eigen budget en kortingen heeft NFK meer dan 80.000 kinderen blij kunnen maken op pakjesavond.

5.4 Cultuur, Kunsten en archeologie

5.4.1 *Museum Beelden aan Zee*

Onze stichting heeft in verleden jaren meerdere tentoonstellingen gesponsord bij museum Beelden aan Zee. Ook in 2018 heeft Stichting Retourschip het museum gesteund. Dit keer is gekozen voor de tentoonstelling van de werken van André Volten. André Volten (1925 - 2002) behoorde tot de voorhoede van de abstracte beeldhouwkunst in Nederland. Talrijke sculpturen, vrijwel altijd in staal, staan overal in het land opgesteld op prominente plekken zoals voor de Stopera en aan de IJ-oever in Amsterdam en op het Jaarbeursplein in Utrecht. Zijn werk is vaak volledig geïntegreerd in de leefomgeving; het maakt deel uit van de stedelijke inrichting of van de architectuur. De relatie tussen het kunstwerk, de omgeving en de toeschouwer stond voor Volten altijd centraal in het creatieproces.

Er is een bedrag van €10.000 gedoneerd aan Museum Beelden aan Zee voor dit tentoonstellingsproject.

Foto: Het werk van André Volten aan de IJ-oever (bron: Museum Beelden aan Zee)

5.4.2 *Kunsthal Rotterdam*

In 2011 steunde de Stichting de KunstHal in Rotterdam voor het eerst en sindsdien zijn verschillende projecten gesteund, vooral gericht op unieke tentoonstellingen en 'Labs' waar jongeren meer kunnen leren.

In 2016 heeft Stichting Retourschip een donatie gemaakt ten behoeve van het kunstproject 'All You Can Art' (AYCA). Dankzij deze bijdrage heeft de KunstHal het bijzondere Instituto Buena Bista (IBB) naar Nederland kunnen uitnodigen. Het IBB is een (voor)opleidingsinstituut en centrum voor hedendaagse kunst op Curaçao.

In 2017 heeft Stichting Retourschip het vervolgproject "All you can art 2" gesteund en in 2018 zijn wij benaderd om "All You Can Art 3" te steunen. Van 14 juli t/m 28 augustus 2018 stond de Kunsthal weer geheel in het teken van AYCA. Dit jaar bestond AYCA uit vijf pijlers die gelijktijdig verschillende doelgroepen aanspreken, met elkaar in contact brachten en verbonden:

- Activiteiten voor creatieve talenten: Summerschool
- De reguliere Kunsthalbezoeker: een tentoonstelling en open ateliers
- Op locatie: externe ateliers bij drie Rotterdamse partners
- De wijken in! Mobiliteit en openbare ruimte
- Kennisdeling voor professionals: Denktanks

Stichting Retourschip heeft €10,000 gedoneerd aan Kunsthal Rotterdam in 2018.

Foto: Activiteiten 'All You Can Art 3' (bron: Kunsthal Rotterdam)

5.4.3 Redivivus

Studio Redivivus is al 20 jaar expert op het gebied van conservering en restauratie van schilderijen; variërend van oude meesters tot moderne en hedendaagse kunst. Heel belangrijk voor Redivivus is het vooronderzoek van het kunstwerk om de issues beter te begrijpen die van belang zijn voor de keuzes van het behandelingsplan. Er zijn allerlei methoden van "technical imaging" zoals infrarood, UV en radiografie om kunst te onderzoeken, maar veel van de apparatuur is zeer prijzig, zeker voor toepassing in de cultureel erfgoed sector. Het is echter mogelijk om heel belangrijke informatie over een kunstwerk te verkrijgen met deze apparatuur. Röntgen is ook een heel belangrijk apparaat waarmee schilderijen bestudeerd kunnen worden; zonder röntgen is er vaak een incompleet beeld. Wanneer schilderijen worden geanalyseerd met röntgenfoto's, krijgt de onderzoeker informatie over defecten en degradaties, pentimenti, penseelstreken en hout defecten, en ook de structuur.

Redivivus heeft Stichting Retourschip benaderd met een aanvraag voor een donatie ten behoeve van de aanschaf van een digital portable x-ray unit. Deze aanvraag kwam vanuit de stichting gebonden aan Redivivus: Foundation for the Technical Imaging of Cultural Heritage and Knowledge Sharing for Cultural Institutions, The Hague. Deze stichting heeft als doel om hoog kwaliteit imaging technieken, non-destructive analysis, en de delen van kennis te promoten voor de preservatie van ons culturele erfgoed.

Stichting Retourschip heeft € 10.000 gedoneerd aan dit project.

Foto: Röntgen machine in gebruik voor onderzoek van een schilderij (bron: Redivivus)

5.5 Bescherming van Mensen en Burgerrechten

5.5.1 *Friendship International Bangladesh*

Deze organisatie is in 1998 opgericht door Runa Khan, een hoogopgeleide vrouw uit Bangladesh die besloot haar talenten aan te wenden ten bate van haar landgenoten in nood. De organisatie richt zich op:

- gezondheidszorg en voedselvoorziening (er zijn twee Lifebuoy hospitaalschepen in bedrijf die regelmatig medische zorg leveren op moeilijk bereikbare plaatsen)
- scholing en "GoodGovernance" (bouw van lagere scholen waar openbare scholen niet bestaan of niet bereikbaar zijn; training van onderwijzend personeel)
- duurzame ontwikkelingshulp (weven, verven en drukken van stoffen)
- rampenhulp en infrastructurele ontwikkeling
- cultuurbehoud

Deze hulp is vooral toegespitst op de afgelegen en moeilijk bereikbare eilanden en zandbanken in de Bramaputra rivier (de "Chars"), en ook de deltagebieden in het zuiden van het land. Deze streken hebben gemeen dat ze blootstaan aan overstromingen en riviererosie. Dit bevolkingsdeel wordt nauwelijks geholpen door overheid en NGO's. Na een aanvraag daartoe besloot het bestuur in 2010 een donatie te doen voor de bouw van scholen en om opleiding van leerkrachten te verwezenlijken. Deze donatie is gebruikt voor de bouw en ingebruikstelling van een school op CharKhamarHolokhana, een eiland in de Dhorolla rivier. Het effect van deze school op de gemeenschap is multidimensionaal. Het heeft de ouders hoop gegeven en de gemeenschap trots gemaakt. De school is een geprefabriceerd gebouw geplaatst op een verhoogde terp om zo beter bestand te zijn tegen de frequente overstromingen, en in gebruik genomen in 2011. In 2012 en 2013 zijn additionele donaties gemaakt ten behoeve van het opleiden en bijscholen van leerkrachten. Per eind 2015 waren er 4,650 kinderen die les kregen via Friendship in 175 klassen in 78 scholen.

In 2016 heeft Stichting Retourschip een donatie van €60.000 toegezegd verdeeld over 2016, 2017 en 2018. Deze donatie is bedoeld om de kosten van de oorspronkelijk gesteunde school te dekken.

5.5.2 AMREF

AMREF richt zich op het verbeteren van gezondheid voor kwetsbare groepen in Afrika. AMREF is in 1957 begonnen als de Flying Doctors: met medische vluchten naar de meest afgelegen gebieden van Afrika. Inmiddels is AMREF uitgegroeid tot de belangrijkste Afrikaanse gezondheidsorganisatie, met een omvangrijk netwerk op dat continent en in het westen. In Afrika leidt AMREF artsen en verpleegkundigen op, trainen ze gezondheidsvrijwilligers, richten medische posten in, werken samen met overheden en andere gezondheidsorganisaties en zorgen voor voorlichting: alles voor structurele verbetering van de gezondheidszorg. De relatie tussen AMREF en Stichting Retourschip dateert al vanaf 2005.

In 2016 heeft onze Stichting gekozen om het AMREF project "Alternative Rights of Passage, een alternatief voor meisjesbesnijdenis in Tanzania en Kenia" te steunen.

De overgang van meisje naar vrouw voltrekt zich in nomadische groepen in Oost-Afrika volgens een eeuwenoud, vier dagen durend ritueel. Zo worden de meisjes bijvoorbeeld prachtig aangekleed en door de stamoudsten gezegend met melk en water. En na afloop lopen de meisjes door een ereboog: daarmee heet de gemeenschap hen welkom als vrouwen. Er is echter één onderdeel dat bepaald minder mooi, zelfs erg gevaarlijk is: de meisjesbesnijdenis. De besnijdenis veroorzaakt veel pijn. Daarnaast heeft het gebruik ernstige medische consequenties. Zo is de kans op het ontstaan van infecties groot, treden er bloedingen op en krijgen de meisjes moeilijkheden met plassen. Ook op de lange termijn zijn er risico's zoals onvruchtbaarheid, infecties aan de urinewegen, cystes, en extreem zware en pijnlijke bevallingen, soms met dodelijke afloop. Ook vervelend: besnijdenis beperkt het seksuele genot van vrouwen en daarmee ook hun recht op veilige en gezonde seks. Overal ter wereld wordt meisjes- en vrouwenbesnijdenis beschouwd als een ontoelaatbare schending van de rechten van de vrouw.

Samen met de Masai heeft Amref Flying Doctors een alternatief voor het overgangsritueel van meisje naar vrouw gevonden en de afgelopen vierjaar in praktijk gebracht. Hierin zijn de meeste onderdelen onveranderd gebleven dan wel gemoderniseerd of uitgebreid, maar is de pijnlijke en ongezonde meisjesbesnijdenis afgeschaft.

De Masai hebben zelf het alternatief voor de traditionele besnijdenis bedacht. Namelijk een ceremonie met als belangrijk onderdeel de training 'vrouw worden'. De meisjes krijgen drie dagen lang workshops over seksuele voorlichting, zelfbewustzijn en mensenrechten. Daarnaast wordt veel aandacht besteed

aan naar school gaan en het afmaken van een opleiding. De alternatieve ceremonie bestrijdt dus niet alleen de besnijdenis maar ook de schooluitval en het op veel te jonge leeftijd trouwen van meisjes.

Een donatie van €75.000 is toegezegd verdeeld over 2016, 2017 en 2018.

Foto: Alternative right of passage - Kenya (bron: AMREF)

5.5.3 *Stichting No Kidding*

Stichting NO KIDDING Stop Kindermishandeling! Is een publieksbeweging die burgers bewust wil maken van de ernst, omvang en gevolgen van kindermishandeling om daarmee te voorkomen dat kinderen in Nederland onnodig beschadigd worden. NO KIDDING zet ervaringsdeskundigen in om voorlichting en scholing te geven om daarmee het publiek bewust te maken en ervoor te zorgen dat mensen bij (vermeende) kindermishandeling in actie komen.

Stichting Retourschip heeft in 2014, 2015 en 2016 bedragen van €5.000 ter beschikking gesteld voor het opleidingstraject HOME: Helden Opleiding Met Ervaring. In dit opleidingstraject worden ervaringsdeskundigen en presentatoren voortdurend begeleid voor het geven van presentaties en buurtmeetings. De deskundigheidsprogrammas HOME 1 en Home 2 hebben geresulteerd in een hechte groep ambassadeurs.

In 2017 heeft Stichting Retourschip een donatie van €16.000 toegezegd verdeeld over 2017 en 2018.

5.5.4 *Nexus*

In de vorm van grote publieksactiviteiten en door de publicatie van essays, organiseert het Nexus al meer dan 25 jaar het intellectuele publieke debat in Nederland over de belangrijkste vragen voor mens en maatschappij. Het doet dat vanuit het besef dat een maatschappij en de principes waarop zij gestoeld is, aan contante verandering onderhevig zijn en vanuit de overtuiging dat de heersende systemen en leidende ideeën om diezelfde reden ook steeds kritisch bevraagd en onderzocht moeten worden in zijn culturele en ideële samenhang. Op die manier is het Nexus Instituut een spiegel en

contrapunt voor de maatschappij. Het Nexus Instituut is ook een platform dat verandering inspireert en aanjaagt, want alleen door inzicht in de grote vragen waarvoor onze maatschappij zich vandaag de dag gesteld ziet, kunnen we een visie formuleren en bijbehorend beleid maken en uitvoeren. Verandering komt altijd uit de wereld van de ideeën.

Het Nexus Instituut heeft een unieke positie in Nederland – en misschien zelfs in Europa – als internationaal, intellectueel instituut. Het organiseert ieder jaar een conferentie, een lezing, een symposium, een masterclass en drie uitgaven van het tijdschrift in boekvorm Nexus.

Stichting Retourschip heeft een donatie van €10.000 gemaakt ten behoeve van de organisatie van de jaarlijkse conferentie.

5.7 Discussie

De verdeling van donaties over de in het begin geïdentificeerde doelen in vergelijking met de planning was in 2018 als volgt:

	Bedrag	Feitelijk Percentage	Gepland Percentage
1. Zorg voor het Milieu	€ 0	0%	20%
2. Gezondheid en Medische Wetenschap	€ 69.200,00	31%	25%
3. Bestrijding van Honger en Armoede	€ 47.000,00	21%	25%
4. Cultuur, Kunsten en Archeologie	€ 30.000,00	13%	10%
5. Bescherming van Mensen en Burgerrechten	€ 63.000,00	28%	20%
6. Overige Doelen	€ 0	0%	0%
<i>Totaal</i>	<i>€ 209.200,00</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>

De afwijkingen hebben meestal te maken met het feit dat er projecten gesteund worden die soms een looptijd hebben van meerdere jaren, zodat fijnregeling van de feitelijke uitgaven niet altijd mogelijk is. Er zijn verschillende projecten die meerdere categorieën bestrijken, met name onder 2) en 3), zodat distinctie niet altijd mogelijk of zelfs nuttig is. Opvallend voor 2018 is het gebrek aan doelen in de categorie 1 (Zorg voor het milieu). Er zijn geen aanvragen binnengekomen die in deze categorie viellen. Het bestuur zal in 2019 extra moeite doen om projecten binnen deze categorie te vinden.

Niettemin, met uitzondering van categorie 1 voldoet dit patroon in grote lijnen aan het gestelde doel.

Het is ook interessant om te kijken naar de geografische spreiding van de gesteunde projecten. De in 2018 gesteunde projecten bevinden zich in dertien landen verspreid over vier werelddelen.

In 2018 is 46% procent van de totale donaties naar Nederlandse doelen gegaan en 54% naar buitenlandse doelen.

Gesteunde doelen 2018 – Internationaal

Gesteunde doelen 2018 – Binnenlands

6. ADMINISTRATIEVE ZAKEN

6.1 ANBI Status

Begin 2013 bevestigde de Belastingdienst Oost-Brabant dat vanaf 1 januari 2012 Stichting Retourschip wordt aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling.

De website van de stichting is te vinden op:

<https://stichting.moment.online/stichting-retourschip>

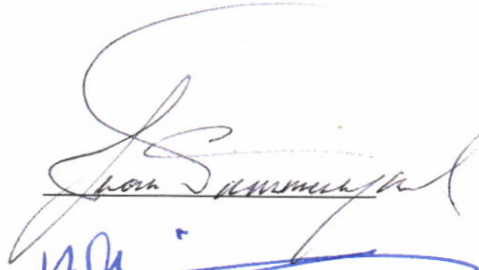

7. PLANNEN VOOR 2019

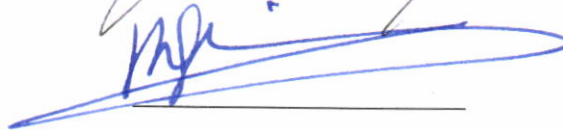
Het rendement van de beleggingsportefeuille voldeed dit jaar niet aan de doelstellingen. Voorzichtigheid blijft geboden in het donatiebeleid. Een letterlijke toepassing van de "5% - regel" zou nog steeds uitkomen op een schenkingsbudget van ruim € 200.000, maar om interen op het vermogen te voorkomen is het gewenst dit budget nauwgezet in de gaten te houden en waar nodig omlaag aan te passen totdat het rendement weer verder verbeterd is.

Het Bestuur van Stichting Retourschip

J. W. Timmermans

M.R.J. Slingenberg

S. Blonk - Hesen

S. E. Timmermans - Fundingsrud

M. Klijberg – Spierenburg

